

تجلی دین در معماری

مهندس آزاده جم آثار

انتشارات
گنج علم

نام کتاب: تجلی دین در معماری

ناشر: گنج علم

چاپ اول: بهار ۱۳۹۷

ویراستار: سعید طاووسی

صفحه آرا: گلنوش بروسان

طراح جلد: آزاده جم آثار

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شبک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۰۸۵-۲۹-۸

ISBN: 978-622-6085-29-8

قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان

آدرس: شهر از، پارامونت، ابتدای خ قصر دشت، کوچه ۱، پلاک ۱

انتشارات گنج علم

تلفن: ۰۷۱۳۲۳۰۴۰۱۷

آدرس سایت: www.gpub.ir

ایمیل: Ganjelpub@gmail.com

«کلیه ی حقوق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به ناشر است.»

این اثر، مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کسی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر یا پخش و عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست فصول و مندرجات آنها

۱ پیشگفتار

فصل اول

پدیده‌ای به نام دین

- ۵ چیستی دین
- ۶ دلیل نیازمندی بشر به دین
- ۷ تعریف دین از دیدگاه‌های متفاوت
- ۱۱ ادیان زندگی از
- ۱۱ تعریف دین از دیدگاه اسلام
- ۱۲ تعریف دین از دیدگاه مسیحیت
- ۱۳ تعریف دین از دیدگاه یهودیت (کلیمی)
- ۱۵ سیزده اصل از مبانی اعتقاد دین یهود
- ۱۶ تقسیم‌بندی ادیان
- ۱۹ ویژگی‌های مشترک ادیان ابتدای
- ۲۲ ویژگی‌های عمومی ادیان زنده جهان
- ۲۷ نسبت دین و انسان در بستر تحولات فکری و علمی

فصل دوم

تعامل و گفتگو

- ۳۱ تعامل
- ۴۱ گفت‌وگو
- ۵۷ بررسی نهادها و مؤسسات با هدف گفت‌وگوی ادیان

فصل سوم

معماری و ارتباط آن با ارکان اساسی زندگی بشر

- ۶۳ معماری و گفتمان
- ۶۶ معماری و جامعه

فصل چهارم

معماری دینی و تعامل بین ادیان

(بانگاهی به ۳ دین اسلام، مسیحیت و یهودیت)

۸۱	مقدمه
۸۳	معماری دینی
۸۶	تلاقی دین و معماری دینی در بناهای عبادی
۸۷	عناصر (طبیعی) مقدس مشترک در ادیان
۹۳	معماری اسلامی-شیعی
۹۷	معماری ساسانی ایران
۹۹	معماری کلیسایی
۱۱۴	پیدایش کلیسه
۱۱۵	کلیسا
۱۱۶	معماری کلیسا
۱۱۶	برگزاری مراسم دعا به جماعت در کلیسه
۱۱۸	تفاوت معبد و کلیسه
۱۱۸	سبک معماری معبد به روایت تلمود
۱۳۰	معماری و تعامل ادیان
۱۳۴	مرکز فرهنگی اسلامی نیویورک
۱۳۹	مرکز اسلامی تولدو
۱۴۰	پاویلون چند مذهبی
۱۴۳	مرکز فرهنگی ژان ماری تجیبائو
۱۴۷	مرکز اسلامی رم
۱۵۳	نتیجه‌گیری
۱۵۷	منابع و مأخذ

پیشگفتار

تعامل میان ادیان تنها در بستر شناخت عقلانی و فطری امکان‌پذیر است. خدایند در آیه ((لا اکراه فی الدین)) در سوره بقره تصریح می‌کند که تعامل بین ادیان در بستر شناخت و معرفت شکل می‌گیرد و می‌توانیم کسی را مجبور کنیم تا به دینی گرایش پیدا کند.

استاد مطهری معتقد بود این آیه انشایی است و نه دستوری و به معنای این است که اکراه در دین و کسی را به پیروی قلبی از دین مجبور کردن، شدنی نیست. در تعامل میان ادیان، دینی موفق‌تر خواهد بود که دارای منطق قوی‌تر و با فطرت انسانی مطابق باشد.

تعامل ادیان می‌تواند در دو ساحت :

- زندگی مسالمت‌آمیز با پیروان سایر ادیان
- گفت‌وگوی میان ادیان در بحث حقانیت

صورث گیرد.

در ساحت نخست به طور قطع از دید اسلام زندگی مسالمت آمیز پیروان سایر ادیان در کنار مسلمانان به رسمیت شناخته شده است و ساحت دوم نیز موضوعی است که باید با تمسک به محکومات مورد گفتگو قرار گیرد.

از زمان یونان باستان که مکالمات سقراطی و محافل گفت و گو و تعامل فکری شکل گرفت، بسیاری از انسان ها به این باور رسیده اند که گفت و گو و تعامل بهترین راه ارتباط فکری است و انسان موجودی ذی شعور است که می تواند از طریق تفکر و بر پایه ی منطق به تفاهم برسد. (گاتری ۱۳۷۵) در طول تاریخ این مسئله ذهن عالمان بسیاری را به خود مشغول داشته است.

در میان عاصم کا تمدن را می سازند نقش دین را نباید نادیده انگاشت در واقع هر تمدنی زیر ساخت دینی دارد که روشنگر فرهنگ آن است. با شروع قرن جدید آتش جنگ، همچنان در اغلب نقاط جهان شعله و آتش است و فرهنگ را مورد تهدید قرار می دهد. این مسئله جامعه ادیان و به ویژه ادیان الهی را سنگین تر از پیش ساخته است.

تعامل بین ادیان از طریق اصحاب اندیشه و متفکران امکان پذیر است تا دور از هر دغدغه سیاسی و مصلحت اندیشی با طرف مقابل خود به تعالی دینی بپردازند، از این رو یکی از مهمترین بینش ها و افکار امروز صاحبان ادیان بزرگ در جهان

برقراری صلح و ایجاد رابطه بین ادیان است تا همه در کنار هم بتوانند بسیاری از مشکلات و سوء تفاهم‌ها که حاصل کنش و واکنش ملت‌های مختلف نسبت به بحث دین است به بعد از واقعه یازده سپتامبر شدیدتر شده است و سؤالات بسیار زیادی در رابطه با دین به بار آورده، را پاسخگو باشند.

لذا برای نزدیکی به هم و تعامل فکری با یکدیگر و ایجاد گفتگوی ادیان به منظور شناخت شرایط فرهنگی جوامع مختلف و منظور شناخت نقاط قوت و ضعف خود و ایجاد فهم مقابل ادیان با یکدیگر و همچنین ایجاد گفتگوی ادیان برای یافتن اشتراکات ادیان و برای همکاری‌های عملی مشترک در مواجهه با مشکلات مشترک بر اساس نظریات فیلسوفان هستی که بیش از دیگران بر مسائل ضرورت و اهمیت تعامل و گفت‌وگو در زندگی فردی و اجتماع پرداخته‌اند، تعامل را برگزیده‌اند. که در تبیین این مدعا ساخته (مبدأ واحد)) در ادیان را به‌عنوان اصل کلیدی در رشد و تعالی جامعه بشری را مدنظر قرار داده‌اند چراکه ادیان آسمانی در همه موارد تاریخی، از مبدأ واحدی سرچشمه گرفته‌اند و در اصل آن‌ها اختلاف وجود ندارد.